

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань охорони здоров'я

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-95-16, тел./факс: 255-95-33

№ 04-25/03-1090

"22" листопада 2018 р.

Верховна Рада України

Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України на своєму засіданні (протокол № 98 від 18.10.2018 р.) розглянув проект Закону України «Про врегулювання питань в окремих галузях охорони здоров'я» (р. № 7480), поданий народним депутатом України Яценком А.В.

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці, є забезпечення правового регулювання відносин у суспільстві, спрямованих на розвиток діяльності Лікарняних кас та їх державну підтримку.

Проектом закону пропонується визначити організаційні, правові та економічні засади створення та діяльності лікарняних кас, їх об'єднань, встановити права та обов'язки членів лікарняних кас та їх об'єднань, особливості правового регулювання та умови для діяльності лікарняних кас.

Крім того, законопроект передбачає внесення змін до законів України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», «Про громадські об'єднання», «Про благодійність та благодійні організації» та «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення».

Законопроект встановлює порядки утворення лікарняних кас, їх акредитації, припинення діяльності, ведення Реєстру лікарняних кас та доступу до відомостей з Реєстру, вимоги до статуту лікарняної каси тощо.

За результатами розгляду законопроекту вважаємо за доцільне висловити низку зауважень.

1. Назва законопроекту не відповідає його змісту. Законопроект має назву «Про врегулювання питань в окремих галузях охорони здоров'я», тоді як норми та положення його стосуються безпосередньо лікарняних кас.

2. У проекті Закону основна увага приділяється органам управління лікарняною касою, до яких включено загальні збори (з'їзд, конференція) членів лікарняної каси, виконавчий орган (правління, дирекція або директор), спостережна рада (члени лікарняної каси) (статті 16, 17, 18, 19) та самоврядуванню лікарняних кас, яке пропонується здійснювати через Асоціацію лікарняних кас та її органи управління (загальні збори її членів, рада асоціації, виконавчий орган Асоціації, спеціалізовані органи Асоціації) (статті 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46,

47, 48, 49, 50). Проте, у законопроекті практично відсутні норми стосовно прав членів лікарняної каси (статті 13, 14), зокрема, не конкретизовано майнову підтримку та порядок надання адресної цільової допомоги, пов'язаної із лікуванням та медичним обслуговуванням (забезпеченням лікарськими засобами, донорськими компонентами, протезно-ортопедичними виробами, виробами медичного призначення тощо), а також чітко не визначені взаємовідносини лікарняних кас із закладами охорони здоров'я, які надаватимуть медичну допомогу членам лікарняних кас.

Крім того, у законопроекті чітко не зазначено, яка саме медична допомога надаватиметься членам лікарняних кас за рахунок їх членських внесків, і чим ця допомога та послуги відрізняються від тих, що мають надаватися громадянам в межах державних гарантій за рахунок бюджетного фінансування. Тобто, незрозуміло, на що саме витратимуться бюджетні кошти, а на що – кошти громадян, які передаються ними до лікарняних кас.

3. Законопроектом не визначена організаційно-правова форма діяльності лікарняних кас. Так, у статті 1 законопроекту лікарняна каса визначається як «добровільне неприбуткове об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права, діяльність якого ґрунтується на засадах захисту суспільних інтересів у сфері охорони здоров'я та утворене з метою задоволення потреб у лікуванні та/або медичному обслуговуванні її членів (осіб, що мають права члена лікарняної каси)». Водночас статтею 4 законопроекту визначено, що лікарняні каси утворюються у формі благодійних організацій або громадських об'єднань зі статусом юридичної особи.

Слід зазначити, що статтею 1 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» визначено, що благодійна організація - юридична особа приватного права, установчі документи якої визначають благодійну діяльність в одній чи кількох сферах, визначених цим Законом, як основну мету її діяльності, а статтею 11 цього Закону встановлено, що метою їх діяльності не може бути одержання і розподіл прибутку серед засновників, членів органів управління, інших пов'язаних з ними осіб, а також серед працівників таких організацій. Тобто, запропонована організаційно-правова форма утворення лікарняних кас як «благодійної організації» суперечить Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

Крім цього, у проекті однаково визначаються органи управління та засади діяльності лікарняних кас як для кас у формі громадських об'єднань, так і для кас у формі благодійних організацій. При цьому не враховується те, що органи управління та форми діяльності громадських об'єднань і благодійних організацій мають свої відмінності, що має бути відповідним чином відображено у законопроекті.

4. Абзацом першим частини десятої статті 6 законопроекту пропонується передбачити, що невід'ємною частиною протоколу установчих зборів лікарняної каси є реєстр осіб, які брали участь в установчих зборах.

Водночас згідно з абзацом першим частини першої статті 6 Закону України «Про захист персональних даних» мета обробки персональних даних

має бути сформульована в законах, інших нормативно-правових актах, положеннях, установчих чи інших документах, які регулюють діяльність володільця персональних даних, та відповідати законодавству про захист персональних даних.

У зв'язку з цим зазначене положення законопроекту потребує уточнення в частині мети обробки персональних даних.

5. Пунктами 1, 2 статті 10 законопроекту встановлюється, що надання лікарняною касою адресної цільової допомоги здійснюється на підставі правил надання адресної цільової допомоги, які затверджуються рішенням Спостережної Ради. Пунктом 3 статті 10 проекту Закону визначено перелік норм, виконання яких є обов'язковою умовою для реєстрації лікарняною касою правил надання адресної цільової допомоги в Реєстрі, що веде Асоціація. Проте, змістом цієї статті не передбачено, ким саме (органами управління лікарняної каси, органами управління Асоціації) розробляються правила надання адресної цільової допомоги; не визначено, чи є ці правила типовими, чи кожна лікарняна каса має свої правила надання адресної цільової допомоги. Така невизначеність може створити непрозорі умови надання адресної цільової допомоги.

6. Потребує обґрунтування норма статті 13 законопроекту, якою встановлюється, що «особи, які звернулись із заявою про вступ до лікарняної каси, набувають прав членів лікарняної каси через три календарних місяці після сплати вступного членського внеску та трьох щомісячних членських внесків. Після спливу трьохмісячного строку, визначеного цим Законом, особа отримує членський квиток лікарняної каси».

7. Частиною п'ятою статті 12 проекту Закону передбачається, що рішення про ліквідацію лікарняної каси приймає орган управління, уповноважений установчими документами лікарняної каси. У той же час частина перша статті 12 передбачає, що припинення діяльності лікарняної каси здійснюється за рішенням загальних зборів членів лікарняної каси у визначеному її статутом порядку, шляхом саморозпуску або реорганізації та за рішенням суду». Крім того, частиною четвертою статті 17 законопроекту передбачається, що до виключної компетенції загальних зборів належить «прийняття рішення щодо саморозпуску, реорганізації або припинення діяльності лікарняної каси». Така неузгодженість положень законопроекту між собою унеможливить їх правозастосування у разі його прийняття.

8. В абзаці третьому частини третьої статті 13 законопроекту передбачається, що «член лікарняної каси може бути виключений з неї за рішенням органу управління відповідно до статуту лікарняної каси...». Разом з тим, не зрозуміло, який конкретно орган мається на увазі. Адже відповідно до статті 16 законопроекту органами управління лікарняної каси є загальні збори (з'їзд, конференція) членів лікарняної каси, виконавчий орган і спостережна рада.

9. У Прикінцевих та перехідних положеннях законопроекту Кабінету Міністрів України доручається «у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом підготувати та внести на розгляд Верховної Ради

України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям цього Закону», що не відповідає вимогам частини восьмої статті 90 Регламенту Верховної Ради України, якою визначено, що «якщо для реалізації положень поданого законопроекту після його прийняття необхідні зміни до інших законів, такі зміни мають викладатися в розділі «Перехідні положення» цього законопроекту або в одночасно внесеному його ініціатором окремому законопроекті. До законопроекту додається перелік законів та інших нормативних актів, прийняття або перегляд яких необхідно здійснити для реалізації положень законопроекту в разі його прийняття».

Водночас слід зазначити, що положення законопроекту реєстр. № 7480 від 10.01.2018 р. за змістом є аналогічними та майже дослівно повторюють положення проекту Закону України «Про Лікарняні каси» (реєстр. № 5664), поданого народними депутатами України Яценком А.В. та Бондарем В.В., за результатами розгляду якого Комітет 19.12.2017 р., висловивши низку суттєвих зауважень та беручи до уваги зауваження Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (зокрема щодо його впливу на показники бюджетів і необхідності проведення фінансово-економічних обґрунтувань), а також зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, рекомендував Верховній Раді України повернути його суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Керуючись вимогами частини п'ятої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, при підготовці законопроекту реєстр. № 7480 до попереднього розгляду Комітет звернувся до Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства фінансів України, Антимонопольного комітету України з проханням висловити свою думку щодо доцільності прийняття цього законопроекту.

Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство фінансів України та Антимонопольний комітет України не підтримують законопроект реєстр. № 7480 у запропонованій редакції, висловлюють низку суттєвих зауважень, та пропонують направити його на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення пропонує повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання, висловивши низку суттєвих зауважень та зазначивши, що питання доцільності прийняття вказаного закону має розглядатися при впровадженні загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету дійшов висновку, що законопроект матиме вплив на показники бюджету, але вартісну величину впливу неможливо здійснити через відсутність вихідних параметрів та необхідних обґрунтувань розробника. Він також звернув увагу на те, що в порушення вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та статті 91 Регламенту Верховної Ради України суб'єктом законодавчої ініціативи не надано пропозицій стосовно змін до законодавчих

актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауважень та вважає, що законопроект потребує доопрацювання.

Варто також зазначити, що згідно з висновком Міністерства юстиції України, в якому також надано низку зауважень, законопроект в цілому не відповідає вимогам нормопроєктувальної техніки.

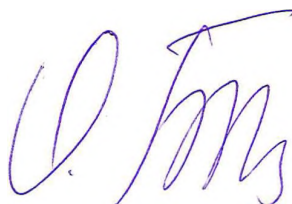
Враховуючи викладене, Комітет ухвалив рішення рекомендувати проект Закону України «Про врегулювання питань в окремих галузях охорони здоров'я» (р. № 7480) за результатами розгляду у першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Проект відповідної постанови додається.

Співдоповідачем із зазначеного питання при розгляді його на пленарному засіданні Верховної Ради України пропонується визначити Голову Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, народного депутата України О.В. Богомолець.

Додаток: на арк.

Голова Комітету

О.В. Богомолець

Проект
Вноситься народними депутатами
України - членами Комітету з питань
охорони здоров'я

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про повернення на доопрацювання проекту Закону України
про врегулювання питань в окремих галузях охорони здоров'я

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

1. Проект Закону України про врегулювання питань в окремих галузях охорони здоров'я (реєстр. № 7480), поданий народним депутатом України Яценком А.В., повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Голова Верховної Ради
України

А. ПАРУБІЙ

✓
вi за О.М.